

MESTO BANSKÁ BYSTRICA

TLAČOVÁ SPRÁVA

Na konferencii k mestskému parku odzneli inšpiratívne návrhy

Banská Bystrica, 4. apríl 2022

Prvý aprílový deň patrilo na pôde Ekonomickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici konferencii venovanej obnove Mestského parku na Tajovského ulici. Jedna z ďalších aktivít samosprávy v participatívnom procese vytvorila priestor pre fundovanú odbornú diskusiu, a vďaka domácim i zahraničným hosťom priniesla mnohé odpovede a inšpirácie na otázky týkajúce sa významu, historickej či environmentálnej hodnoty parku, vzhľadu či jeho architektúry a funkcií. Názory a skúsenosti pozvaných odborníkov boli užitočné a ich odporúčania môžu byť hodnotným doplnkom pre zadanie súťaže, ktorej víťazný návrh prinesie revitalizáciu mestského parku do podoby, akú si Banskobystričania a Banskobystričanky zaslúžia.

Na úvod konferencie vystúpil emeritný lesník, ochranár a historik Július Burkovský. Spolu s viceprimátorom Milanom Lichým porozprávali prítomným o minulosti parku a ich odbornom pohľade ako postupovať pri obnove parku.

„Mestský park je ako zelené oko na hlave mesta, ktoré by sme si mali chrániť ako oko v hlave. Vidím ho v súvislosti, v celku s celým mestským ekologickým systémom územnej stability ako biocentrum. Som za to, aby bola obnova premyslená vo vzťahu k drevinovému zloženiu i bezpečnosti, a aby sa hľadelo aj na environmentálne aspekty. Obnova drevín by mala byť postupná, jednak vo vzťahu ku klimatickej zmene, ale aj vo vzťahu k biodiverzite,“ povedal viceprimátor Milan Lichý.

Zástupkyne Krajského pamiatkového úradu v Banskej Bystrici popísali, na čo je potrebné prihliadať v procese jeho obnovy, keďže ide o národnú kultúrnu pamiatku. Krajinný architekt Attila Tóth z Fakulty záhradníctva a krajinného inžinierstva SPU v Nitre, okrem iného tiež poukázal na to, že v 21. storočí je nevyhnutné revitalizovať parky s ohľadom na zelenú a modrú infraštruktúru, zvyšovanie biodiverzity, zavádzanie vodozádržných opatrení i dažďových záhrad, ktoré sú dôležitou súčasťou aktuálnej doby súvisiacej so zmenou klímy.

„Pri tomto parku bude naozaj dôležité nájsť správnu mieru, aby sme neskĺzli v princípe ochrany k zakonzervovaniu toho, čo bolo. Je potrebné nájsť citlivý spôsob ako zachovať najvýznamnejšie hodnoty objektu, najvýznamnejší historický odkaz, čo vyplýva aj z kompozície parku, urbanizmu a z hlavných ťažiskových bodov,“ vyjadril sa v panelovej diskusii Attila Tóth.

Juraj Hurný a Veronika Vojteková z Metropolitného inštitútu Bratislavy sa prihovorili prítomným online. Porozprávali nielen o participatívnom procese obnovy Sadu Janka Kráľa v Bratislave, ale aj o skúsenostiach s vyhlasovaním architektonických a krajinárskych súťaží. Zahraničná hostka Jana Šimečková, členka poroty súťaže Park roka predstavila niekoľko dobrých príkladov už zrevitalizovaných parkov v Českej republike.

„Park je živý organizmus, ktorý sa vyvíja. Diela záhradnej alebo krajinárskej architektúry, na rozdiel od tej stavebnej, nie sú nikdy ukončené. Aj diskusia, ku ktorému obdobiu je potrebné sa vracať pri rekonštrukcii parku je diskutabilná, pretože strom neprestane rásť a dielo sa stále vyvíja. Myslím si, že je potrebné definovať pamiatkový zámer, no nebála by som sa byť odvážna. Všetky parky sa museli vysporiadať s tým, že kedysi vznikli v úplne inej dobe a situácii. Dnes sú v nich vložené moderné prvky veľmi citlivo a celému priestoru neprekážajú. Rekonštrukcia parku bez zázemia je v dnešnej dobe nemysliteľná,“ objasňuje Šimečková.

Odborníci tvrdia, že bude nevyhnutné nájsť spôsob ako citlivo vstúpiť do parku s novými prvkami, technológiami i materiálmi, ktoré sú osvedčené a budú ho vedieť posunúť o jednu ďalšiu etapu dopredu. Nemenej dôležitou témou je aj výrub stromov, ku ktorému bude pravdepodobne musieť dôjsť na základe dendrologického posudku. Práve ten vygeneruje zeleň, ktorá zo zdravotných dôvodov nemôže byť zachovaná. Dôležitá je aj starostlivosť o stromy, ktoré ostávajú, aby počas realizácie stavby neboli poškodené. Pre dosiahnutie kvalitného projektu obnovy parku je potrebné spojiť 3 elementy – kvalitný projekt, kvalitnú realizáciu a zabezpečiť následnú kvalitnú starostlivosť.

„Raz sme sa už o revitalizáciu mestského parku pokúsili. Žiaľ, nebola úspešná. Preto ma teší, že sme vytvorili priestor pre uchopenie tejto témy v širokej diskusii. Naším cieľom je obnoviť park citlivo pre obyvateľov so zohľadnením všetkých aspektov, ktoré sú v 21. storočí aj v súvislosti so zmenou klímy na takéto miesta kladené. Som presvedčený, že konferencia s odbornou i laickou verejnosťou prispela k hľadaniu konsenzu a dopomôže k výsledku, ktorý naplní očakávania nás všetkých Banskobystričanov. Ďakujem pozvaným hosťom, ktorých vystúpenia boli pre nás inšpiratívne a poučné. Zároveň sa chcem poďakovať Univerzite Mateja Bela, koordinátorke pre participáciu a otvorené vládnutie Soni Karikovej a Eve Mazancovej z partnerskej organizácie Dialogue Centre, ktoré konferenciu zorganizovali a vytvorili podmienky pre získanie fundovaných a odborných pohľadov,“ hovorí primátor Ján Nosko.

Ďalším krokom v participatívnom procese revitalizácie parku budú fokusové skupiny, ktoré sa začínajú prvý aprílový týždeň. Vytvorené boli v spolupráci s UMB na základe analýzy partnerov a zainteresovaných strán. Ich cieľom je zistiť názory a potreby obyvateľov vo vzťahu k parku. Desať fokusových skupín (napr. rodiny s deťmi a pedagogický personál z okolitých škôlok, ľudia bez domova, znevýhodnené skupiny, seniori, psičkári, verejnosť, športovci, zahraniční obyvatelia a pod.) bude počas apríla diskutovať o tom, ako by mal byť park zrevitalizovaný a využitý pre budúce generácie.

V prípade záujmu stať sa súčasťou niektorej z fokusových skupín, neváhajte napísať na e-mail: mestskypark@banskabystrica.sk. Všetky potrebné informácie sú dostupné na webe mesta v sekcii venovanej mestskému parku: www.banskabystrica.sk/mestskypark/.

